

“๑๐๙ ปี เจริญก้าวหน้าตลอดมา”

๑๘ มีนาคม สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันก่อตั้งขึ้นไทย

พระราชนิพนธ์
ในการเปิดถนนถวายบ้านตลาดท่าฉลอม

เรามีความพอใจที่ได้ทราบผลมากที่สุดว่า... และได้เห็นแก่ตัวว่าพวกเราจะชนะสงครามนี้ แต่เมื่อมันค่าปรกกับสิ่งที่เสียของพวกเราทั้งหลายที่จะให้เป็นไปของความประสพ... เพราะความประสพของเรานั้นเป็นเพียง... แต่จะให้เป็นไปประการอย่างไรหรือเราเหล่าข้าศึกทั้งนี้ การที่จะทั้งนี้หลายคำดังนี้ ไม่เฉพาะที่จะได้ทราบความดีความเด่นเป็นความคู่กันแล้วแต่ความสวาทความดีเหล่านี้ด้วย การที่จะรักษาตนเป็นราษฎรทั้งหลายได้คือทุกครั้งที่... ถ้าจะทั้งนี้คือยอมผ่อนเนื้อจากมากก็จะเหมือนอย่างใหม่ และนี่จะต้องรับความเก่ามาก่อนเวลาที่ได้ซ่อมใหม่ไปนาน เพราะฉะนั้นเราได้ยอมยกภาษีซื้อทรัพย์สินเฉพาะกับเหล่ากองทัพ... ให้เป็นเงินรักษาตนให้ออกมาสู้รบอยู่เสมอ และได้มีการให้เป็นพิเศษจากทุกจนทำให้ได้สู้ซึ่งอยู่ในห้องที่จะทำการรักษาเอง เมื่อเป็นผู้นำที่ได้ยกมากำหนดโดยลำพังราษฎรในท้องที่นั้นก็จะออก คงจะจัดการรักษาตนเองที่อยู่มากให้ทำให้ได้ซึ่งเงินเก็บในสถานของตน จะได้เป็นเพียงอย่างนั้นเองซึ่งกันทั้งนี้

เราตั้งใจเปิดถนนนี้ให้มหาชนเดินไปเดินมา เป็นสาธารณะตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้ตำรวจ
ปกครองรักษาไว้ให้ดี อย่าให้ใครมาขโมยเอาไปขาย

ปรีชาตบการปกครองท้องถิ่นไทย

ในปี ร.ศ. ๑๑๖ (พ.ศ. ๒๔๔๐) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้พระราชทานดำริในการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นขึ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้ “พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. ๑๑๖” ขึ้นจากการที่ทรงมอบหมายให้ไปศึกษา ดูงาน การปกครองในแถบพม่า มลายู และยุโรป และได้เริ่มทำการทดลองเพื่อเป็นการศึกษา ขึ้นในกรุงเทพมหานคร สุขาภิบาลนี้ในขั้นต้นให้มีหน้าที่

“...ทำลายขยะมูลฝอย การจัดเก็บที่ถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะของประชาชนทั่วไป จัดการห้ามต่อป่ภายในหน้า อย่าให้ปลูกสร้างหรือซ่อมโรงเรือนที่จะเป็นเหตุให้เกิดโรค ขนย้ายสิ่งของโสโครกแลสิ่งรำคาญของมหาชนให้พ้นไปเสีย”

การบริหารงานของสุขาภิบาลกรุงเทพฯ นี้ ดำเนินการโดยข้าราชการทั้งหมด ประกอบด้วย กรมสุขาภิบาล สังกัดกระทรวงนครบาลเป็นเจ้าหน้าที่โดยใช้วิธีประชุมกันเป็นคราวๆ ไป จากการกำหนดนัดหมายของเสนาบดีกระทรวงนครบาลว่าเห็นสมควรเมื่อใด ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย นายแพทย์สุขาภิบาล พนักงานช่างใหญ่สุขาภิบาล เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน

หลังจากประกาศใช้ พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบดูแลงานสุขาภิบาล ด้านต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน โดยมีมอบหมายให้ข้าราชการและจัดงบประมาณการใช้จ่ายตามระบบราชการทั้งหมด จนถึงปี ร.ศ.๑๒๓ จึงได้มีการเสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษี โดยรัฐบาลจัดเก็บเองแทนการให้นายอากรผูกขาดภาษี ทำให้ได้รับเงินภาษีมากขึ้น ทั้งการร้องเรียนความเดือดร้อน เนื่องจากการจัดเก็บภาษี ยังน้อยลงด้วยพร้อมกันนั้นรัฐบาลได้มีดำริที่จะดำเนินการในหัวเมืองเช่นเดียวกัน แต่จะดำเนินการในรูปแบบสุขาภิบาลท้องถิ่นที่เห็นเดียวกับมูลนิธิเปลของฝรั่ง แต่เป็นมูลนิธิเปลเล็กๆ มีเมืองละมากแห่งบ้าง น้อยแห่งบ้างตามภูมิประเทศ และควรจัดในย่านตลาด ซึ่งประชาชนมีความเข้าใจให้ความร่วมมือกับทางราชการ และโดยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เคยเสด็จประพาสต้นทางชลมารคผ่านตำบลท่าฉลอมใน ร.ศ.๑๒๓ และเสด็จอีกครั้งหนึ่งมายังตำบลมหาชัยโดยทางรถไฟ ทรงเห็นความพร้อมของตำบลท่าฉลอมในด้านต่างๆ ตามที่กรมพระยาดำรงราชานุภาพกราบบูลเสนอ และทรงตัดสินพระทัยจัดตั้งสุขาภิบาลตำบลท่าฉลอม ขึ้นเป็นต้นแบบสุขาภิบาลหัวเมือง ทรงมีพระบรมราโชบายเปิดโอกาสแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เริ่มจากตั้งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ที่เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น รวมเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาลของท้องถิ่นนั้นเป็นเบื้องต้น และพัฒนาต่อไป

รูปแบบการปกครองแบบสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ.๑๒๖ โดยบังคับใช้ในมณฑลกรุงเทพฯ และกำหนดหน้าที่ราชการฝ่ายต่างๆ รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน จนถึงการประชุมเทศบาล ร.ศ.๑๒๔ ได้มีการปรึกษาวិธีการจัดเก็บภาษี โดยกระทรวงพระคลังเสนอให้เทศบาลนอกมณฑลกรุงเทพฯ จัดเก็บภาษีเองเพื่อดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและควรปรับให้เหมาะสม จะได้งบประมาณเข้ารัฐมากขึ้น และประชาชนจะไม่เดือดร้อนเหมือนนายภาษี นายอากรเหมา ผูกขาด และภาษีเรือโรงเรือนนั้นหลังจากที่ประกาศพระราชบัญญัติเดินเรือใน

กรุงเทพฯ แล้วใช้พระราชบัญญัตินี้แทนภาษีเรือ และสาระสำคัญของการประชุมเทศบาล ครั้งนั้นมีเรื่องที่มีความสำคัญอยู่อีก ๒ ประการด้วยกันคือ การให้หัวเมืองนอกมณฑลกรุงเทพฯ ลงจัดเก็บภาษีเอง โดยไม่ใช้การเหมาจ่ายให้รัฐบาลจากนายภานุมาศ และโดยดำริของ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ (พระยศ ณ ขณะนั้น) เสนอให้เปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีโรงเรือนนี้ เก็บแต่ที่เป็นตลาดซึ่งจะจัดการสุขาภิบาลเงินภาษีโรงเรือนเก็บได้ในเขตสุขาภิบาล ให้ใช้จ่ายเฉพาะ สุขาภิบาลท้องถิ่นที่นั้น ทำนองมุนิซิเปิลในเมืองฝรั่ง ต่างกันแต่เป็นมุนิซิเปิลเล็กๆ มีเมืองละ มากแห่งบ้างน้อยแห่งบ้าง ตามภูมิประเทศและให้มีการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติเดินเรือ เริ่มต้นตามหัวเมืองที่เป็นท่าเรือ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ร.ศ.๑๒๕ เป็นต้นไป

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จประพาสต้นจากบ้านแหลม โดยใช้ เรือเบ็ดทะเลแล่นตรงจากปากแม่น้ำเพชรบุรีเข้าสู่ปากแม่น้ำท่าจีน ทรงประทับแรมที่วัดโกรกกราก ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๓ และเสด็จประพาสต้นตำบลท่าฉลอม ซึ่งห่างจากปากอ่าว ประมาณ ๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๑.๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๕๐ ไร่ อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๑ - ๒ เมตร มีลักษณะคล้ายรูปหยดน้ำ ล้อมรอบด้วยแม่น้ำท่าจีนจาก ด้านเหนืออ้อมสู่ด้านใต้ก่อนไหลสู่อ่าวไทยตอนบน มีพื้นที่ส่วนที่แคบที่สุดประมาณ ๔๐๐ เมตร ด้านตะวันตกเป็นพื้นที่เชื่อมต่อทางรถไฟไปแม่กลองได้

ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้ปากแม่น้ำและสามารถหลบคลื่นลมได้ ทำให้ ท่าฉลอมนอกจากจะมีอาชีพหลักจะเป็นการทำประมงแล้วยังเป็นเมืองทำการค้าและการขนถ่าย สินค้าจากหัวเมืองชายทะเลและจากต่างประเทศบางส่วน มีการใช้เรือฉลอมเป็นเรือขนถ่ายสินค้า ต่อไปยังนครไชยศรี สุพรรณบุรี ชัยนาท ตามลำน้ำท่าจีนสู่แม่น้ำเจ้าพระยา สู่หัวเมืองตอนเหนือ ขึ้นไป และออกทางคลองมหาชัยสู่กรุงเทพฯ ได้ เรือฉลอมจะมาเทียบท่าเรือสินค้าขนาดใหญ่ ที่ตำบลท่าฉลอม ซึ่งถือเป็นชุมชนตลาดที่มีความเจริญมากกว่าชุมชนอื่นๆ ที่อยู่ห่างๆ กัน

และนี่คือการเริ่มต้นของการจัดตั้งสุขาภิบาลหัวเมืองนอกมณฑลกรุงเทพฯ เป็น แห่งแรกของประเทศไทย ในวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๘ (ร.ศ.๑๒๔)

กำหนดการจัดงาน

๑๐๙ ปี เฉลิมฟ้าท่าฉลอม

๑๘ มีนา สุขาภิบาลหัวเมืองแห่งแรกของประเทศไทย วันท้องถิ่นไทย

วันที่ ๑๔ - ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ณ บริเวณวัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่องลม) พระอารามหลวง บริเวณถนนถวาย
ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

วันศุกร์ที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

- เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป
- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕
  - นิทรรศการสิ่งแวดลอม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
  - การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
  - ชุมถ่ายภาพที่ระลึก
  - บริการรถสามล้อโบราณรับ-ส่งประชาชนเข้าชมงาน
  - บริการรถรางนั่งชมรอบเมืองท่าฉลอมพร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
  - การแสดงการละเล่นว่าวไทย
- เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.
- กิจกรรมล่องเรือชมภูมิทัศน์รอบปากอ่าว พร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
- เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไป
- ร้านอาหารยามเย็น บริเวณสะพานถนนถวาย

พิธีเปิดงาน

- เวลา ๑๗.๐๐ น.
- คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาลนครสมุทรสาคร หัวหน้าส่วนราชการแขกผู้มีเกียรติ ประชาชน พร้อมกัน ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ วัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่องลม) พระอารามหลวง
- เวลา ๑๘.๐๐ น.
- การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ตอนองถนนจากโรงเรียนเทศบาลวัดแหลมสุวรรณาราม (วัฒนารวมวิทยา)
- เวลา ๑๘.๓๐ น.
- พิธีเปิด ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
  - ประธานในพิธี นายวัลลภ พึ่งพงษ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาถึงบริเวณพิธีจัดงาน
  - บรรเลงเพลงมหาฤกษ์ โดยวงโยธวาทิตโรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม (เปี่ยมวิทยาคม)
  - นายกเทศมนตรีนครสมุทรสาคร (นายสุภาพ แซ่เฮ้ง) เชิญประธานในพิธีฯ เข้าสู่ที่รับรอง

- ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ว่าที่ร้อยตำรวจโทอาทิตย์ บุญญะโสภิต ยินประจำแท่นเพื่อกล่าวต้อนรับประธานในพิธี(เชิญหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดสมุทรสาครยืนด้านหลังผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร)
- นายกเทศมนตรีนครสมุทรสาคร (นายสุภาพ พงษ์แข็ง) ยินประจำแท่นเพื่อกล่าวรายงานถึงวัตถุประสงค์การจัดงานฯ (เชิญรองนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล หัวหน้าส่วนราชการ เทศบาลนครสมุทรสาคร ยืนด้านหลังนายกเทศมนตรีนครสมุทรสาคร)
- ประธานในพิธี ยินประจำแท่นเพื่อกล่าวเปิดงาน(เชิญหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดสมุทรสาคร ยืนด้านหลังพิธีบัตินกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)
- ประธานในพิธี นายกเทศมนตรีนครสมุทรสาครแขกผู้มีเกียรติ และคณะกรรมการจัดงานฯ ยืน ณ บริเวณจุดเปิดงาน
- ประธานในพิธี แขกผู้มีเกียรติ และคณะกรรมการจัดงานฯ ถ่ายภาพเป็นที่ระลึก
- ประธานในพิธี แขกผู้มีเกียรติ และคณะกรรมการจัดงานฯ กลับเข้านั่งประจำที่
- ชมการแสดงจำนวน ๑ ชุด ชื่อชุดการแสดง "เทพประทานพร อมรเกริกฟ้า" โดยบริษัทสตาร์ไลท์แอนด์ซาวด์ จำกัด ผู้แสดงจำนวน ๑๐ คน
- คณะกรรมการจัดงานฯนำประธานในพิธีเยี่ยมชมชุมนุมหัตถกรรม ชุม OTOP และกิจกรรมต่างๆ บริเวณงาน
- ประธานในพิธี แขกผู้มีเกียรติ และคณะกรรมการจัดงานฯ กลับเข้านั่งประจำที่ เพื่อชมการแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม
- การแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑ รอบ
- การแสดงมหรสพ ดนตรี ตลก ภาพยนตร์

เวลา ๑๙.๔๕ น.

เวลา ๒๐.๐๐ น.

*****

***หมายเหตุ ในวันพิธีเปิดที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ร่วมกันแต่งกายย้อนยุคในสมัยรัชกาลที่ ๙ หรือการแต่งกายย้อนยุคพื้นบ้าน หรือการแต่งกายผ้าไทย หรือการแต่งกายชุดสุภาพ

วันเสาร์ที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เวลา ๐๕.๐๐ น. เป็นต้นไป

- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
- นิทรรศการสิ่งแวดลอม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
- ชุมถ่ายภาพที่ระลึก
- บริการรถสามล้อโบราณรับ - ส่งประชาชนเข้าชมงาน
- บริการรถรางนั่งชมรอบเมืองท่าฉลอมพร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
- การแสดงการละเล่นว่าวไทย

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

- กิจกรรมล่องเรือชมภูมิทัศน์รอบปากอ่าว พร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย

เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไป

- ร้านอาหารยามเย็น บริเวณสะพานถนนถวาย

เวลา ๑๙.๓๐ น.

- การแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑ รอบ

เวลา ๒๐.๐๐ น.

- การแสดงมหรสพ ดนตรี ตลก ภาพยนตร์

*****

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เวลา ๐๕.๐๐ น. เป็นต้นไป

- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
- นิทรรศการสิ่งแวดลอม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
- ชุมถ่ายภาพที่ระลึก
- บริการรถสามล้อโบราณรับ-ส่งประชาชนเข้าชมงาน
- บริการรถรางนั่งชมรอบเมืองท่าฉลอมพร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
- การแสดงการละเล่นว่าวไทย

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.

- กิจกรรมล่องเรือชมภูมิทัศน์รอบปากอ่าว พร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย

เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไป

- ร้านอาหารยามเย็น บริเวณสะพานถนนถวาย

เวลา ๑๙.๓๐ น.

- การแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑ รอบ

เวลา ๒๐.๐๐ น.

- การแสดงมหรสพ ดนตรี ตลก ภาพยนตร์

*****

วันจันทร์ที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

- เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป
- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
  - นิทรรศการสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
  - การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
  - ชุมถ่ายภาพที่ระลึก
  - บริการรถสามล้อโบราณรับ - ส่งประชาชนเข้าชมงาน
  - บริการรถรางนั่งชมรอบเมืองท่าฉลอมพร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
  - การแสดงการละเล่นว่าวไทย
- เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.
- กิจกรรมล่องเรือชมภูมิทัศน์รอบปากอ่าว พร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
- เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไป
- ร้านอาหารยามเย็น บริเวณสะพานถนนฉะวาย
- เวลา ๑๙.๓๐ น.
- การแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑ รอบ
- เวลา ๒๐.๐๐ น.
- การแสดงมหรสพ ดนตรี ตลก ภาพยนตร์

*****

วันอังคารที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

- เวลา ๐๖.๐๐ น.
- ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขท่าฉลอม
- เวลา ๐๗.๐๐ น.
- พิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร จำนวน ๑๐๙ รูป ณ บริเวณสี่แยกตลาดสุขาภิบาลถนนฉะวาย ตำบลท่าฉลอมแบ่งเป็น ๔ สาย
- เวลา ๐๗.๓๐ น.
- รับลงทะเบียนของนักเรียนและชาวชุมชนท่าฉลอมที่มาร่วมขบวนแห่ ณ **วัดแหลมสุวรรณาราม**
- เวลา ๐๗.๔๐ น.
- คณะผู้บริหารเทศบาลนครสมุทรสาคร และหัวหน้าส่วนราชการ องค์การและกลุ่มต่างๆ พร้อมกัน ณ **บริเวณวัดแหลมสุวรรณาราม**
- เวลา ๐๗.๕๕ น.
- เริ่มเคลื่อนขบวนแห่ของนักเรียนในสังกัด อบท. และชุมชนท่าฉลอมออกจากวัดแหลมสุวรรณาราม ผ่านไปตามถนนฉะวาย ไปยังหน้าลานพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕
  - ขบวนแห่ มาถึงบริเวณวัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่องลม) พระอารามหลวง เวลาประมาณ ๐๙.๐๕ น.
- เวลา ๐๙.๓๐ น.
- ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการ กำหนดผู้ใหญ่บ้าน องค์กร และกลุ่มต่างๆ เริ่มวางพานพุ่ม (ดอกไม้สด) ถวายเครื่องราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕

- นายกเทศมนตรีนครสมุทรสาคร และคณะผู้บริหารถวายพานพุ่ม
- นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และคณะผู้บริหารถวายพานพุ่ม
- พิธีกรเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร และหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดสมุทรสาคร ถวายพานพุ่ม
- เวลา ๐๘.๔๕ น. - ผู้เข้าร่วมพิธีเข้าประจำจุดที่กำหนด เตรียมพร้อมต้อนรับประธานในพิธี
- เวลา ๐๙.๐๐ น. - ประธานในพิธี นายวิบูลย์ สงวนพงศ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เดินทางมาถึงบริเวณพิธี
- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์โดยวงโยชวาทิตโรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม(เปี่ยมวิทยาคม)
- เวลา ๐๙.๐๕ น. - ขบวนแห่ของ มาถึงบริเวณวัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่องลม) พระอารามหลวง
- ประธานในพิธีและแขกผู้มีเกียรติรับชมการแสดงการเลิกลาสาโดยบริษัทสตาร์ไลท์แอนด์ซาวด์ จำกัด
- เวลา ๐๙.๓๙ น. - ประธานในพิธีถวายเครื่องราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ ณ บริเวณลานพระบรมราชานุสาวรีย์
- ประธานในพิธีจุดธูปเทียนที่เครื่องทองน้อย กราบที่แท่นกราบ ๑ ครั้ง (ไม่แบ่มือ) วางพานพุ่มดอกไม้สด บรรเลงเพลงมหาฤกษ์โดยวงโยชวาทิตโรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม (เปี่ยมวิทยาคม)
- ประธานในพิธีเดินไปยังแท่นกล่าวสดุดีก้าวถวายราชสดุดีพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (จบแล้ว บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี โดยวงโยชวาทิตโรงเรียนเทศบาลวัดช่องลม)
- ประธานในพิธีอ่านสารวันท้องถิ่นไทย
- ประธานในพิธี กลับเข้าที่นั่งรับรอง
- เวลา ๑๐.๓๐ น. - เข้าสู่พิธีสงฆ์ ณ บริเวณปะรำพิธีลานหน้าวัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่องลม) พระอารามหลวง
- ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- เจ้าหน้าที่กล่าวนำบูชาพระรัตนตรัยและอาราธนาศีล
- พระสงฆ์ให้ศีลและเจริญพระพุทธมนต์
- ประธานในพิธีพร้อมด้วยผู้บริหารจังหวัดสมุทรสาคร และผู้บริหารท้องถิ่น ถวายเครื่องไทยธรรม และจุดปัจจัยแด่พระภิกษุสงฆ์
- ประธานในพิธี กลับเข้าที่นั่งรับรอง
- พระสงฆ์ให้พร / ผู้ร่วมพิธีกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล
- เวลา ๑๐.๕๐ น. - ประธานในพิธีพร้อมด้วยผู้บริหารของจังหวัดสมุทรสาคร เดินทางเยี่ยมชมกิจกรรมภายในบริเวณงาน

- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
- นิทรรศการสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
- เวลา ๑๒.๐๐ น. - เสร็จพิธี
- เชิญประธานในพิธีหัวหน้าส่วนร่วมรับประทานอาหารกลางวัน

*****

หมายเหตุ : การแต่งกายภาคเช้า ในวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

- ประธานในพิธี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาล ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น “แต่งเครื่องแบบสีกากีแขนยาวคอพับ สวมหมวก”

- แขกผู้มีเกียรติและประชาชนทั่วไป “แต่งชุดไทย หรือชุดสุภาพ”

วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

กิจกรรมภายในงาน (เพิ่มเติม)

เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป

- เทศบาลออกหน่วยเคลื่อนที่ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข ศูนย์ดับเพลิงท่าฉลอม ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
- เชิญชมนิทรรศการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
- นิทรรศการสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- การจำหน่ายสินค้า OTOP ตลาดย้อนยุค
- ชุมถ่ายภาพที่ระลึก
- บริการรถสามล้อโบราณรับ-ส่งประชาชนเข้าชมงาน
- บริการรถรางนั่งชมรอบเมืองท่าฉลอมพร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย
- การแสดงการละเล่นว่าวไทย

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. - กิจกรรมล่องเรือชมภูมิทัศน์รอบปากอ่าว พร้อมมัคคุเทศก์บรรยาย

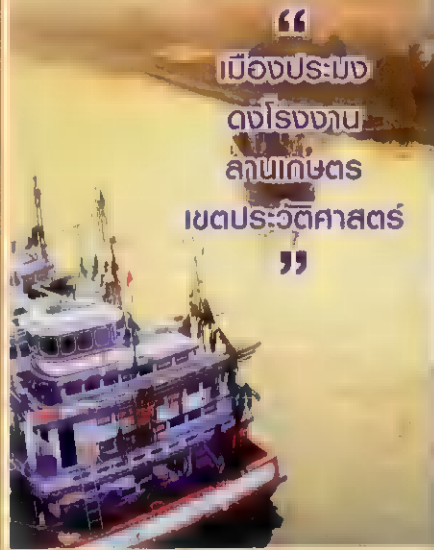
เวลา ๑๖.๓๐ น. เป็นต้นไป - ร้านอาหารยามเย็น บริเวณสะพานถนนถวาย

เวลา ๑๙.๓๐ น. - การแสดงจินตภาพประกอบแสง สี เสียงและสื่อผสม ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑ รอบ

เวลา ๒๐.๐๐ น. - การแสดงมหรสพ ดนตรี ตลก ภาพยนตร์

*****

สมุทรสาคร Samutsakhon

“
เมืองประมง
ดังโรงงาน
ลูกปัดเขตร
เขตประวัติศาสตร์
”

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นครั้งล่าสุดโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครนายก พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๙

สมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ปากแม่น้ำท่าจีน หลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวไว้ว่าในอดีตมีชุมชนใหญ่เรียกว่า “บ้านท่าจีน” ตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวไทย ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๐๙๙) พระองค์โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ยกบ้านท่าจีนขึ้นเป็น เมืองสาครบุรี เพื่อเป็นหัวเมืองสำหรับเรียกเรือดมพลเวลาเกิดสงครามและเป็นเมืองด่านหน้าป้องกันผู้รุกรานทางทะเล ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

(รัชกาลที่๔) โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เปลี่ยนชื่อเมืองสาครบุรีเป็น เมืองสมุทรสาคร และในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๖) ได้โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ทางราชการเปลี่ยนคำว่า “เมือง” เป็น “จังหวัด” ทั่วทุกแห่งในพระราชอาณาจักร เมืองสมุทรสาครจึงได้เปลี่ยนเป็น

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่๕) ได้มีพระราชดำริที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นโดยใช้รูปแบบการปกครองแบบสุขาภิบาลและเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคมพ.ศ. ๒๔๕๘ มีพระบรมราชโองการให้ยกฐานะตำบลท่าฉลอมเป็นสุขาภิบาล เรียกว่า “สุขาภิบาลท่าฉลอม” จึงถือได้ว่าสุขาภิบาลท่าฉลอมเป็นสุขาภิบาลแห่งแรกในหัวเมืองของประเทศไทย

ที่ตั้ง

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ ๑๓๐ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑล ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๘๗๒.๓๔๗ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดนครปฐม
- ทิศใต้ ติดกับอ่าวไทย
- ทิศตะวันออก ติดกับกรุงเทพมหานคร
- ทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

แหล่งท่องเที่ยว ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง หรือเจ้าพ่อวิเชียรโชติ สร้างแบบกังฉิน ตั้งอยู่ใกล้ๆ กับป้อมวิเชียรโชติ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งประชาชนเคารพนับถือ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวประมงในจังหวัด โดยก่อนออกเรือเพื่อไป

หาปลาทุกครั้ง ชาวประมงจะต้องไปทำพิธีสักการะบูชา และจุดประทัดบริเวณหน้าศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเพื่อเป็นสิริมงคล นอกจากนี้ใกล้กันเป็นยังมีอาคารแบบไทย ออกแบบโดยผู้เชี่ยวชาญจากกรมศิลปากร ภายในประดิษฐานเสาหลักเมืองที่สวยงามและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

อุทยานประวัติศาสตร์พันท้ายนรสิงห์

อุทยานประวัติศาสตร์พันท้ายนรสิงห์ ตั้งอยู่ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ณ บริเวณสถานที่ซึ่งเคยเกิดเหตุการณ์หัวเรือพระที่นั่งของพระเจ้าเสือหัก สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันท้ายนรสิงห์ ซึ่งเป็นชาวบ้านนรสิงห์ (ปัจจุบันคืออำเภอบำลือ จังหวัดอ่างทอง) รัชการเป็นนายท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยของสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘

(พระเจ้าเสือ) แห่งกรุงศรีอยุธยา ในคราวที่คัตห้ายเรือพระที่นั่งเอกชัย เมื่อเรือพระที่นั่งถึงบริเวณคลองโคกขาม คลองคดเคี้ยวมากเป็นเหตุให้หัวเรือชนกิ่งไม้ใหญ่ริมคลองโคกขาม ทำให้โดนเรือหักตกลงในน้ำ พันท้ายนรสิงห์กราบบังคมทูลพระเจ้าเสือให้ประหารชีวิตตามกฎหมายแต่ยกราบพระเจ้าเสือทรงจำนัพระทัยตามพระราชกำหนดที่วางไว้ จึงมีรับสั่งให้ประหารชีวิตพันท้ายนรสิงห์ และให้ทำศาลขึ้นสูงเพียงตา แล้วนำศีรษะพันท้ายนรสิงห์กับหัวเรือพระที่นั่งเอกชัยที่หักขึ้นพลีกรรมไว้บนศาล เพื่อเป็นอนุสรณ์ที่แสดงถึงความซื่อสัตย์จงรักภักดี ภายในอุทยานเป็นที่ตั้งของศาลพันท้ายนรสิงห์ ซึ่งต่อมากรมศิลปากรได้สร้างศาลขึ้นใหม่แทนหลังเก่าที่พังลงมา ภายในศาลมีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ขนาดเท่าคนจริงอยู่ในท่าถือท้ายคัตเรือ เป็นที่นับถือของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

อุทยานพระโพธิสัตว์กวนอิม

อุทยานพระโพธิสัตว์กวนอิม ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร พระโพธิสัตว์กวนอิม รูปหล่อพระโพธิสัตว์กวนอิมปางเมตตา หล่อจากทองเหลืองปิดด้วยทองคำเปลวขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ด้านหลังวัดสุทธิวาตาราม สร้างในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์ครบรอบ ๕๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพระเกียรติ องค์เจ้าแม่กวนอิมสูง ๙.๙๘ เมตร หล่อด้วยโลหะแล้วทาสีสวยงามมาก พระหัตถ์ขวาเหน็บจากคนโทเป็นน้ำมนต์ ประทับอยู่บนฐานดอกบัวมีมังกรโอบโดยรอบอยู่บนภูเขาจำลอง สูง ๘ เมตร และมีถ้าอยู่ภายในด้วย และในช่วงเดือนพฤศจิกายนจะมีงานประเพณีนมัสการเจ้าแม่กวนอิมทุกปี

พุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร

พุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร บนเนื้อที่ ๑๔๓ ไร่ ๓๓ ตารางวา ภายในบริเวณนี้เป็นสวนป่าที่มีน้ำล้อมรอบร่มรื่นไปด้วยต้นไม้นานาพันธุ์ เดิมใช้ชื่อว่า สวนกาญจนาภิเษก ๕๐ ปี แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช "พระศรีราชาภูมิบาลประทานธรรมสุทัศน์" เป็นพระประธานประจำพุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร

วัดโกรกกราก

ตั้งอยู่ที่ ถนนธรรมคุณากร ตำบลโกรกกราก อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร สังกัด มหานิกายเป็นวัดเก่าแก่อายุเกือบ ๒๐๐ ปี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ตามตำนานแต่โบราณไม่ปรากฏว่าสร้างมาแต่ครั้งใดแต่เริ่มมี

ปรากฏชื่อวัดครั้งแรกในพงศาวดารสมเด็จพระนเรศวรมหาราชว่าเรือพระที่นั่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จอเทียบท่าวัดโกรกกรากเมื่อครั้งเสด็จเปิดที่ทำการสุขาภิบาลท่าฉลอม และสิ่งสำคัญ

พระประธานในโบสถ์ นอกจากจะมีพุทธลักษณะงดงามแล้ว ยังแปลกไปจากพระพุทธรูปที่พบเห็นทั่วไป คือสวมแว่นดำ ซึ่งผู้ที่มาสนใจเป็นอย่างยิ่ง ส่วนสาเหตุที่ต้องใส่แว่นดำนั้น เนื่องจากครั้งหนึ่งได้เกิดโรคตาแดงระบาดไปทั่วบ้านโกรกกราก การแพทย์ยังไม่เจริญ รักษาไปตามมีตามเกิดแต่ก็ไม่หาย ด้วยความเลื่อมใสศรัทธาของพระศิลาแลงกันมานาน จึงได้พากันมาบนบานศาลกล่าวถ้าหายเจ็บหายแดง จะนำแผ่นทองมาปิดที่ตาขององค์พระศิลาแลง ผล ปรากฏว่าตาหายแดงกันทั้งหมู่บ้านชาวบ้านจึงได้นำแผ่นทองมาปิดที่ตาขององค์พระศิลาแลงเต็มไปหมด

วัดสุทธิวาตวราราม (วัดช่อลม)

ตั้งอยู่ตรงปากอ่าวสมุทรสาคร ตำบลท่าฉลอม ตรงข้ามกับตัวเมือง เดินทางโดยทางหลวงหมายเลข ๓๕

เลี้ยวซ้ายบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๕ เข้าถนนสุทธิวาตวิถีประมาณ ๓ กิโลเมตร วัดช่อลมเป็นพระอารามหลวงได้รับการตกแต่งอย่างสวยงาม ด้านหน้าวัดมีพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประดิษฐานอยู่ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินท่าฉลอม และทรงตั้งเป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย นอกจากนี้บริเวณวัดยังมีพระโพธิสัตว์กวนอิม ที่ชาวสมุทรสาครสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสที่ฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ ๕๐ ปี

วัดเจษฎาราม

ตั้งอยู่ถนนเจษฎาวิถี เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี สร้างเมื่อใดไม่ปรากฏ บริเวณวัดเดิมเคยเป็นที่ตั้งของ พระอุโบสถ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๐๑ พระอาจารย์น่วม จากวัดเสม็ดคำ คหบดี และชาวบ้านตำบลมหาชัยได้ร่วม

กันจัดสร้างขึ้นใหม่ และได้ขนานนามวัดว่า “วัดธรรมสังเวช” ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “วัดกระเจ็ด” เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๓ เจ้าจอมมารดาโหมด ในรัชกาลที่ ๕ (พระมารดาของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์) ได้มาพักแรมอยู่บริเวณวัด ได้ขนานนามให้วัดใหม่ว่า “วัดเจษฎาราม” ภายในวัดมีสิ่งสำคัญได้แก่ พระประธานในพระอุโบสถ ปางมารวิชัย พระพุทธรูปยืนปางถวายเนตรหน้าพระอุโบสถ รอยพระพุทธรูปจำลอง ต้นศรีมหาโพธิ์ และรูปหล่อพระครูชัยปริวัฑ (หลวงปู่เชย) อดีตเจ้าอาวาสซึ่งเป็นที่เคารพของชาวมหาชัยและตำบลใกล้เคียง ทางวัดจัดให้มีงานเป็นประจำทุกปีในวันแรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๕

หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลดอนไถ่ โดยเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕ กลุ่มชาวบ้านในหมู่บ้านส่วนมากเป็นกลุ่มลูกจ้างของโรงงานเสถียรภาพ หรือเรียกอีกชื่อว่าโรงชายไก่ จึงทำให้เกิดภูมิความรู้ และทักษะขั้นตอนการผลิต ตลอดจนการเขียนเครื่องลายคราม แต่ต่อมาโรงงานได้ปิดกิจการทำให้กลุ่มลูกจ้างที่ทำงานเกิดการว่างงานจึงมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อที่จะทำการผลิตถ้วยชามที่เป็นภาคกรรม เมื่อปริมาณความต้องการของ

ตลาดมีมากขึ้น จึงมีการพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เกิดเครื่องเบญจรงค์มาจนทุกวันนี้ หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไถ่ได้รับรางวัลสินค้าระดับ ๕ ดาว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ รางวัลชุมชนดีเด่นทางด้านการท่องเที่ยว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และรางวัลอื่นๆอีกมากมาย จึงเป็นสิ่งที่รับประกันถึงคุณภาพของเครื่องเบญจรงค์และหมู่บ้านแห่งนี้เป็นอย่างดี

พื้นที่ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน

ตั้งอยู่ตำบลบางหญ้าแพรก บริเวณปากแม่น้ำท่าจีนฝั่งขวา เดินทางไปตามถนนสุทิวาวิถี ประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าไป ๖ กิโลเมตร พื้นที่ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนอ่าวมหาชัยอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก มีพื้นที่ ๓,๘๗๒ ไร่ เหมาะสำหรับเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านธรรมชาติวิทยาของระบบนิเวศป่าชายเลนและปากแม่น้ำท่าจีน และบริเวณที่ทำการศูนย์มีที่สำหรับกางเต็นท์พักผ่อน สำหรับผู้ที่สนใจจะร่วมกิจกรรมปลูกป่าชายเลนได้ด้วย

กระทรวงมหาดไทย
รับไว้ ณ วันที่ ๑๐ มี.ค. ๒๕๑๑
๓๐๑๑๕

ที่ ๑๖๔/๑๔๓๑
เพื่อให้ได้ทราบถึงกรมการปกครอง
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๑๑
ถึงกรมการปกครอง
หนังสือที่ ๒๔๖/๑๔๓๑ ลงวันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๑๑
เป็นความเห็นเรื่องขอเก็บภาษีเงินได้
จัดการจัดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ต่อไปในกรณีนี้ ซึ่งกรมการปกครองได้
จัดการจัดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ต่อไปในกรณีนี้ ซึ่งกรมการปกครองได้
จัดการจัดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ต่อไปในกรณีนี้ ซึ่งกรมการปกครองได้

